

Hallituksen esitys Eduskunnalle maidon kaksihintajärjestelmää koskevan lainsäädännön voimassaoloajan jatkamisesta sekä laeiksi meijerikohtaisesta kiintiömaksusta ja maidon ja sianlihan vientikustannusmaksusta annetun lain kumoamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksen tarkoituksena on jatkaa maidon kaksihintajärjestelmään liittyvien maidon väliaikaisesta kiintiömaksusta ja maidon väliaikaisista tuotantokiintiöistä annettujen lakien voimassaoloaikaa kahdella vuodella.

Samalla ehdotetaan, että lain voimassaoloaikana myönnettävien lisäkiintiöiden yhteismäärän perusteista sekä niiden myöntämisen yleisistä periaatteista säädettäisiin suoraan laissa.

Maidon kaksihintajärjestelmän jatkamista koskeviin ehdotuksiin liittyen esityksessä ehdotetaan lisäksi säädettäväksi laki meijerikohtaisesta kiintiömaksusta. Lakiehdotus vastaisi

maidon osalta maidon ja sianlihan vientikustannusmaksusta annettua lakia, kuitenkin niin, että meijerin perustuotantomääräksi säädettäisiin nykyisen vuoden 1986 maitomäärän sijasta meijerin tuottajiltaan vuonna 1987 vastaanottama maitomäärä. Sianlihasta ei enää perittäisi vientikustannusmaksua.

Lait on tarkoitus saattaa voimaan 1 päivästä tammikuuta 1989 lukien. Koska esitys liittyy vuoden 1989 tulo- ja menoarvioesitykseen, se tulisi käsitellä tulo- ja menoarvioesityksen yhteydessä.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne

1.1. Maidon tuotanto- ja markkinatilanne

Maidon kaksihintajärjestelmän tultua voimaan vuoden 1985 alusta tuotanto kääntyi lievään laskuun. Vuonna 1987 laski maidontuotanto 111 miljoonalla litralla eli 4 prosentil-

la edelliseen vuoteen verrattuna. Vuonna 1988 maidontuotannon arvioidaan laskevan saman verran.

Rasvataseen mukaan laskettuna tuotanto on ylittänyt kulutuksen 30 prosentilla. Seuraavassa on esitetty lypsykarjataloutta koskevia tunnuslukuja:

	1984	1985	1986	1987	1988e +/- %	ed.v.
Maidonlähettäjiäen lukumäärä	70 073	65 752	62 686	58 409	53 500	— 8,4
Lehmien lukumäärä, 1000 kpl	651	621	603	580	550	— 5,2
Keskituotos, l.....	4 799	4 812	4 935	4 905	4 990	+ 1,7
Maitoa meijeriin, milj.l.....	2 935	2 808	2 803	2 692	2 580	— 4,2
Valtion markkinoimisvastuun enimmäismäärä, milj.l.....	2 760	2 730	2 710	2 695	2 660	— 1,3
Omavaraisuus, rasvataseen mukaan % ..	134	131	131	130	124	— 4,6
— nesteomavaraisuuden mukaan %				126	121	— 4,0
Maitotaloustuotteiden vientituki, milj.mk.....	1 144	1 306	1 242	1 417		
josta maatalouden osuus, milj.mk	235	126	163	—		
Tuotantokiintiöt, milj.l.....				3 337		
Kiintiömaksut, milj.l.....		27	30	23		
Kiintiöiden lakkautukset, milj.l.....		24	33	36		

Maidontuotannon laskuun on vaikuttanut etupäässä tuottajien lukumäärän väheneminen. Vuoden 1987 aikana tuotantoa edelleen harjoittavista tuottajista yli puolet vähensi tuotantoaan yhteensä 166 miljoonaa litraa. Toisaalta lisäksi vajaa puolet tuottajista tuotantoaan yhteensä 138 miljoonalla litralla, jolloin heillä oli kiintiöistään käytössä keskimäärin 85 prosenttia. Yhteensä tuottivat molemmat edellä mainitut ryhmät maitoa saman verran eli 1,3 miljardia litraa. Maidon kaksihintarekisteristä saatujen tietojen mukaan sellaisia tuottajia, jotka tuottivat yli 90 prosenttia tuotantokiintiöstään, oli kaikkiaan 20 000 kappaletta ja yhteensä heidän tuottamansa maitomäärä oli 1,26 miljardia litraa. Keskimäärin kiintiöistä oli tällöin käytössä 97,6 prosenttia.

Maitotaloustuotteiden markkinointitilanne EC:n alueella on helpottumassa, koska ylimäämävarastot ja maitotuotteiden valmistus ovat pienentyneet merkittävästi. Maitotaloustuotteiden hintataso on kääntynyt nousuun ja esimerkiksi rasvatoman maitojauheen maailmanmarkkinahinta on vuoden sisällä kaksinkertaistunut. Maailmanmarkkinahintojen nousun vuoksi ero kotimaiseen hintatasoon on hieman kaventunut.

1.2. Maidontuotantoa ohjaava lainsäädäntö

1.2.1. Maataloustulolaki

Hinnoitteluvuosia 1983/84—1989/90 koskevan maataloustulolain (629/82) 15 §, jota on muutettu vuonna 1986 annetulla lailla (621/86), määrittää maatalouden ja valtion osuudet

maataloustuotteiden ylituotannon viennistä aiheutuvista kustannuksista. Maidon osalta on vuosille 1983-1989 asetettu meijerin vastaanottamalle tuotannolle enimmäismäärät, joiden ylityksestä aiheutuvista kustannuksista vastaa maatalous. Tuotannonohjaustavoitteet vuosille 1988 ja 1989 ovat 2 660 miljoonaa litraa ja 2 625 miljoonaa litraa. Maidon kiintiömaksun lisäksi maidosta kannetaan vientikustannusmaksua tällä hetkellä 50 penniä litralta siltä osin kuin meijerin kalenterivuoden aikana vastaanottama maitomäärä ylittää meijerin vuonna 1986 tuottajiltaan vastaanottaman maitomäärän eli perustuotantomäärän. Lisäksi maidontuottajat osallistuvat maidon vientikustannusosuuden kattamiseen lannoiteveron ja valkuaisveron kautta.

1.2.2. Lupa- ja sopimusjärjestelmät

Nautakarjajärytysten perustamista ja laajentamista on säännelty vuodesta 1979 alkaen. Vuoden 1985 alusta voimaan tulleen kotieläintuotannon ohjaamisesta eräissä tapauksissa annetun lain (1011/84) mukaan ilman lupaa ei saa ryhtyä harjoittamaan tai laajentamaan nautakarjatalousyritystä, jossa on enemmän kuin 30 nautaeläintä. Lupaa ei saa myöntää yli 120 nautaeläimen yritykselle. Lupajärjestelmä ei enää koske lypsakarjataloutta. Lypsylehmät otetaan kuitenkin huomioon laskettaessa, täytyvätkö nautakarjajärytyksen luvan saamisen edellytyksenä olevat rehuomavaraisuusvaatimukset. Lupajärjestelmään on lisäksi vuodesta 1986 lähtien sisällytetty mahdollisuus tuotantosuunnan vaihtamiseen eräissä tapauksissa.

Useimmiten vaihto lypsykarjataloudesta on tahtunut sikatalouteen.

Maidontuotantoa on pyritty viime vuosina tasapainottamaan myös niin sanotuin vapaaehtoisin tuotannonohjaustoimenpitein. Voimassa oleva laki maataloustuotannon ohjaamisesta ja tasapainottamisesta (81/83) säätää perusteet muun muassa koko tilan maataloutta koskeville maataloustuotannon vähentämissopimuksille sekä kotieläintuotannon vähentämissopimuksille, joita on 1 päivänä tammikuuta 1988 voimaan tulleen lainmuutoksen (1335/87) jälkeen voinut periaatteessa tehdä myös luopumalla tilan maidontuotannosta kokonaan. Tällainen sopimus aiheuttaa kiintiön lakkauttamisen. Vuonna 1988 tehdään maidontuotannon vähentämissopimuksia yhteensä 143 miljoonan markan vuosittaista korvausmäärää vastaavasti.

1.2.3. Maidon kaksihintajärjestelmä

Vuoden 1985 alusta voimaan tullut maidon kaksihintajärjestelmä perustuu maidon väliaikaisesta kiintiömaksusta annettuun lakiin (569/84, muutettu 1985/85, 622/86 ja 1322/87) ja maidon väliaikaisista tuotantokiintiöistä annettuun lakiin (570/84, muutettu 1086/85, 623/86 ja 1323/87). Lait on annettu yksivuotisina ja niiden voimassaoloaika on jatkettu vuodeksi kerrallaan. Lainsäädäntö on ollut koko ajan sisällöltään sama ja lakeihin on tehty vain pienehköjä muutoksia, joiden tarkoituksena on ollut parantaa järjestelmän joustavuutta. Nykyiset lait ovat voimassa vuoden 1988 loppuun saakka. Tuotantokiintiölain täytäntöönpanosta on säädetty maidon tuotantokiintiöistä annetulla asetuksella (649/84).

Maidon väliaikaisesta kiintiömaksusta annetun lain mukaan on jokainen, joka harjoittaa Suomessa meijeriliikettä, velvollinen suorittamaan kuukausittain kiintiömaksua niiltä vastaanottamiltaan maitolitroilta, jotka ylittävät maidontuottajalle vahvistetun vuotuisen tuotantokiintiön mukaisen litramäärän. Meijeriliikkeen on vähennettävä kiintiömaksua vastaava määrä asianomaiselle maidontuottajalle maksettavasta maidon hinnasta. Maidon kiintiömaksun suuruus litraa kohti oli 160 penniä vuonna 1985, 200 penniä vuonna 1986 ja 205 penniä vuosina 1987 ja 1988. Tarkoituksena on, että kiintiömaksun suuruus vastaa maidon viennistä aiheutuneita kustannuksia lisätynä

koko maan keskimääräisellä maidon lisähinnalla.

Maidon väliaikaisista tuotantokiintiöistä annettu laki sisältää säännökset maidon tuotantokiintiöiden suuruudesta ja vahvistamisesta sekä niiden siirtämisestä maatilana omistus- ja hallintaoikeuden vaihtuessa. Jokaiselle maidontuottajalle vahvistetaan lain mukaan tuotantokiintiö. Se ei kuitenkaan muodosta ehdotonta kattoa meijeriin toimitettavan maidon määrälle, vaan tuottaja joutuu kiintiön ylittävältä tuotannon osalta suorittamaan meijerin kautta edellä mainittua kiintiömaksua vientikustannusten korvaamiseksi.

Maidon tuotantokiintiöt pyrittiin vuonna 1985 määrittämään sellaisiksi, että ne mahdollisimman hyvin vastaisivat tuottajien vakiintunutta maidontuotannon tasoa tai heidän rakenteilla olevaa tuotantokapasiteettiaan. Tuottajilla oli mahdollisuus vuoden 1985 tammikuun aikana hakea useilla eri perusteilla korotusta kiintiönsä. Hakijoita oli 21 125 ja haettu litramäärä oli yhteensä 525 miljoonaa litraa. Hakemuksista hyväksyttiin noin 2/3. Tämän lisäksi myönnettiin vuonna 1985 valtioneuvoston päätöksen nojalla lisäkiintiöitä 5 469 tuottajalle yhteensä 51,8 miljoonaa litraa, josta vuoden lopussa valtioneuvoston päätökseen lisätyn niin sanotun kohtuuspykälän perusteella 1 200 tuottajalle yhteensä 10,3 miljoonaa litraa. Vuonna 1986 myönnettiin lisäkiintiöitä noin 24 miljoonaa litraa, josta maatalahallitus myönsi kohtuusperusteella 700 tuottajalle yhteensä 8,5 miljoonaa litraa. Vuoden 1986 lisäkiintiöistä pääosan saivat ne maidontuottajat, jotka olivat saaneet maatilansa alle 35-vuotiaina vuoden 1982 jälkeen. Edellytyksenä oli lisäksi, että kiintiön korottamista oli pidettävä maidontuottajan ja hänen perheensä taloudellisen aseman kannalta tarkoituksenmukaisena. Kiintiöitä voitiin vuonna 1986 korottaa enintään 120 000 litran määrään saakka. Hakemusten suuresta määrästä johtuen hyväksyttävästä korotuksesta voitiin kuitenkin vahvistaa vain 60 prosenttia. Loppuosa myönnettiin vasta vuonna 1988.

Maidon tuotantokiintiöt pyrittiin vuosina 1985 ja 1986 saamaan lisäkiintiöiden ja kohtuusharkinnan avulla tuottajien tuotantomahdollisuuksia vastaavalle tasolle. Tämän vuoksi lisäkiintiöitä myönnettiinkin vuonna 1987 vain eräissä erityistapauksissa 1 miljoonan litran kokonaismäärän puitteissa. Kuluvana vuonna

lisäkiintiöitä myönnetään 16 miljoonan litran yhteismäärän puitteissa.

1.2.4. Maidon ja sianlihan vientikustannusmaksu

Maidon ja sianlihan vientikustannusmaksusta annetun lain (1101/82) 1 §:n mukaan, sellaisena kuin se on 11 päivänä joulukuuta 1987 annetussa laissa (961/87), on valtiolle suoritettava vuosilta 1983-1989 maataloustulolaeissa (1102/77 ja 629/82) tarkoitettuina markkinointismaksuina maidon ja sianlihan vientikustannusmaksua. Vientikustannusmaksut katsotaan osaksi maataloustulolain 15 §:ssä tarkoitettua maatalouden osuutta maataloustuotteiden vientikustannuksista.

Velvollinen suorittamaan maidon vientikustannusmaksua on lain mukaan jokainen, joka harjoittaa Suomessa meijeriliikettä. Maksua suoritetaan lain 5 §:n 1 momentin (961/87) mukaan sen maitomäärän perusteella, jolla meijerin kalenterivuoden aikana vastaanottama maitomäärä ylittää vuonna 1986 tuottajilta vastaanotetun maitomäärän eli perustuotantomäärän. Vientikustannusmaksun suuruus on tällä hetkellä 50 penniä litralta. Tarkoituksena on, että vientikustannusmaksun suuruus vastaa sitä kiinteiden yksikkökustannusten alenemisesta aiheutuvaa hyötyä, jonka meijereiden voidaan arvioida saavan vastaanottamansa maitomäärän mahdollisesta kasvattamisesta.

Sianlihasta peritään tällä hetkellä vientikustannusmaksua 1 penni kultakin teurastamoliikkeen teurastamalta sianlihakilolta.

2. Esityksen tavoitteet

Maidon kaksihintajärjestelmän käyttöönoton keskeisenä tavoitteena oli muuttaa maatalouden markkinoimisvastuu maitoylijäämien kasvun osalta tuottajakohtaiseksi määräämällä maidontuottajille tuotantokiintiöt. Toisaalta tavoitteena oli maidontuotannon kasvun pysäyttäminen sekä pitemmällä aikavälillä tuotannon ja kulutuksen tasapainottaminen. Maidon tuotanto onkin kääntynyt laskuun.

Hallitus katsoo maidon kaksihintajärjestelmän vakiintuneen ja sitä tulisi jatkaa edelleen vuosina 1989 ja 1990. Samalla järjestelmää tulisi kuitenkin joustavoittaa maidontuotannon

rakenteen kehittämiseksi sekä tilatasolla että maan eri osissa.

Maidon kiintiömaksun tulisi edelleen järjestelmää jatkettaessa vastata maitotaloustuotteiden keskimääräistä vientikustannusta korotettuna maidon keskimääräisellä lisähinnalla. Kiintiömaksun määräksi ehdotetaan edelleen 205 penniä litralta vuoden 1990 loppuun saakka.

Hallitus pitää edelleen tarpeellisena hillitä myös meijerien mahdollisia toimenpiteitä maitomäärien kasvattamiseksi tuotantotaloudellisista syistä. Maidon ja sianlihan vientikustannusmaksusta annetussa laissa säädettyä järjestelmää ehdotetaankin jatkettavaksi maidon osalta. Sen sijaan sianlihan osalta tuotanto- ja markkinatilanne ei enää edellytä vientikustannusmaksun perimistä.

3. Ehdotetut muutokset

3.1. Maidon kaksihintajärjestelmä

Maidon väliaikaisista tuotantokiintiöistä annetun lain 14 §:n mukaan päättää valtioneuvosto vuosittain helmikuun loppuun mennessä siitä, millä perusteilla lisäkiintiöitä myönnetään, sekä lisäkiintiöiden yhteismäärästä. Lapin läänissä ja Ahvenanmaan maakunnassa myönnettävien lisäkiintiöiden tulee kuitenkin vastata vähintään edellisen kalenterivuoden aikana lakkautettujen tuotantokiintiöiden perusteella tuotettua maitomäärää.

Lähtökohtaisesti kyseinen järjestelmä on merkinnyt sitä, että valtioneuvosto on voinut vuosittain harkita lisäkiintiöiden myöntämisperusteet ja niiden yhteismäärän, jolloin muun muassa niin sanottujen väliinputoajien tilanne on pyritty ottamaan joustavasti huomioon. Kun nyt myös viimeksi mainittujen tuottajien tuotantokiintiöt on lisäkiintiöiden ja kohtuuskiintiöiden avulla saatu korotettua tasolle, joka paremmin vastaa tilan tuotantarvetta, valtioneuvoston vuosittaista päätöksentekoa ei ole enää pidettävä järjestelmässä tarpeellisena. Tämän vuoksi ja koska järjestelmä on lisäksi osoittautunut hallinnollisesti joustamattomaksi, ehdotetaan edellä mainittuja lisäkiintiöiden myöntämistä koskevia säännöksiä muutettavaksi siten, että laissa määriteltäisiin suoraan, kuinka suuri osa lakkautetuista tuotantokiintiöistä palautetaan lain voimassaoloaikana uusi-

na tuotantokiintiöinä tai vahvistettujen tuotantokiintiöiden korotuksina tuotantoon.

Ehdotuksen mukaan lisäkiintiöitä voitaisiin vuonna 1989 myöntää kunkin maatalouspiirin alueella pääsääntöisesti 50 prosenttia siitä asianomaisessa maatalouspiirissä vuonna 1986 tuotetusta maitomäärästä, jota vastaavat maidon tuotantokiintiöt on lakkautettu vuonna 1988. Vuonna 1990 myönnettäisiin lisäkiintiöitä vastaavasti 65 prosenttia siitä maatalouspiirin alueella vuonna 1987 tuotetusta maitomäärästä, jota vastaavat kiintiöt olisi lakkautettu vuonna 1989. Poikkeuksena olisivat maatilain (188/77) mukainen rakentamisavustusalue, Ahvenanmaan maakunta sekä Kajaanin ja Joensuun maatalouspiirit, joissa lisäkiintiöitä voitaisiin edellä mainittujen 50 ja 65 prosentin sijasta myöntää 100 prosenttia sanotuista maitomääristä. Tämä olisi perusteltua ottaen huomioon kyseisten alueiden erityisolosuhteet, joiden vuoksi maidontuotannon tason niillä ei tulisi enää alentua.

Koska lisäkiintiöinä palautettavaan maitomääriin ei ole tarkoituksenmukaista lukea sellaisten maidontuottajien tuottamaa maitoa, jotka ovat tehneet vuonna 1988 tehtävistä maidontuotannon vähentämissopimuksista annetun valtioneuvoston päätöksen (26/88) mukaisen maidontuotannon vähentämissopimuksen, ehdotetaan, ettei sanottuja maidontuottajia otettaisi huomioon kyseisiä maitomääriä yhteenlaskettaessa. Sanottuihin maitomääriin ei myöskään luettaisi niitä tuotantokiintiöitä, jotka on lakkautettu lain 13 §:n mukaisen kiintiön siirron tai vahvistamisen yhteydessä esimerkiksi sukupolvenvaihdostapauksissa.

Lisäkiintiöt myöntäisi, kuten ennenkin, asianomainen maatalouspiiri. Nykyisestä poiketen maatalouspiiri voisi kuitenkin myöntää lisäkiintiöt suoraan laissa säädetyt yleiset periaatteet huomioon ottaen. Sanotuista periaatteista ehdotetaan säädettäväksi lakiin ehdotetussa uudessa 14 a §:ssä siten, että lisäkiintiöitä voitaisiin myöntää silloin, kun sitä olisi maidontuottajan tilan kehittämisen kannalta pidettävä tarpeellisenä ottaen erityisesti huomioon tilalla harjoitetut tuotantosuunnat sekä tilakokonaisuus ja tuottajan olosuhteet muutoinkin. Ensisijaisesti lisäkiintiöitä tulisi tällöin myöntää nuorille tuottajille ja sellaisille tuottajille, joiden kohdalla tilan tuotantorakennuksen uusiminen on välttämätöntä sekä sukupolvenvaihdostapauksissa ja muissa niihin verrattavissa luovutuksissa. Viimeksi mainituilla tar-

koitettaisiin lähinnä ulkopuolisille tapahtuvia luovutuksia etenkin tilanteissa, joissa rintaperillisiä ei ole. Lisäkiintiöitä myönnettäessä huomioon olisi edelleen otettava lain 15—18 §:ään sisältyvät yritysmuotoa, rehuomavaraisuutta, työn käyttöä sekä maatilalla asumista koskevat säännökset.

Jotta lisäkiintiöiden myöntämistä koskevien säännösten soveltaminen olisi riittävän yhtenäistä koko maassa, maatilahallituksella tulisi olla mahdollisuus antaa tarkempia määräyksiä edellä mainituista lisäkiintiöiden myöntämisperusteista.

Edellä esitetyt muutosehdotukset nopeuttaisivat ja joustavoittaisivat lisäkiintiöiden jakamista. Paikallisviranomaisten harkintavallan laajentaminen edistäisi tilojen tilanteen kokonaisvaltaista huomioonottamista ja siten lisäkiintiöiden tarkoituksenmukaista kohdentamista. Lisäkiintiöiden myöntämisen periaatteet olisivat yhtenäiset koko maassa ja laissa olisi määritelty suuntaaviivat maidontuotannon rakennekehitykselle tilatasolla.

Lisäkiintiöiden myöntämistä koskevien muutosehdotusten johdosta tulisi myös lain 20 §:n 1 momenttiin, jossa on säädetty tuotantokiintiöiden yleiskorotuksista, tehdä vähäinen teknisluonteinen muutos. Samasta syystä tulisi lain 15 §:n 2 momentti tarpeettomana kumota.

Maidon väliaikaisista tuotantokiintiöistä annetun lain 25 § sisältää säännökset muutoksenhausta maatalouspiirin ja maatilahallituksen sanotun lain nojalla tekemiin päätöksiin. Ehdotettuihin 14 §:n muutoksiin liittyen tulisi myös kyseisen pykälän 1 momenttia teknisluonteisesti tarkistaa. Samalla säännöksestä ehdotetaan tarpeettomana poistettavaksi maininta valituskiellosta maatilahallituksen päätöksiin koskien maatalouspiirin 20 §:n 1 momentissa tarkoitettua valtioneuvoston päätöksen nojalla antamista päätöksistä tehtyjä valituksia.

Maidon kaksihintajärjestelmän neuvottelukuntaan kuuluu nykyisin maidon väliaikaisista tuotantokiintiöistä annetun lain 26 §:n 2 momentin mukaan puheenjohtaja ja neljä muuta jäsentä, joiden tulee edustaa maa- ja metsätalousministeriötä, maatilahallitusta, maataloustuottajien keskusjärjestöjä ja meijerijärjestöjä. Ottaen huomioon neuvottelukunnassa käsiteltävien asioiden laajakantoisuuden, hallitus ehdottaa neuvottelukunnan kokoonpanoa täydennettäväksi jatkossa valtiovarainministeriön edustajalla.

Maidon väliaikaisista tuotantokiintiöistä ja maidon väliaikaisesta kiintiömaksusta annettuihin lakeihin ehdotetaan lisäksi tehtäväksi niiden voimassaoloajan jatkamisen edellyttämät muutokset.

3.2. Meijerikohtainen kiintiömaksu

Maidon kaksihintajärjestelmän jatkamista koskevaan lakiehdotukseen liittyen ehdotetaan säädettäväksi laki meijerikohtaisesta kiintiömaksusta. Lakiehdotus vastaisi maidon osalta voimassaolevaa lakia maidon ja sianlihan vientikustannusmaksusta, kuitenkin niin, että meijerin perustuotantomääräksi säädettäisiin nykyisen vuoden 1986 sijasta meijerin vuonna 1987 tuottajilta vastaanottama maitomäärä. Tämä olisi perusteltua ottaen huomioon maidontuotannon nykyinen taso sekä pyrkimykset tuotannon alentamiseksi edelleen.

Samalla ehdotetaan maidon ja sianlihan vientikustannusmaksusta annettu laki kumottavaksi. Lakia olisi kuitenkin sovellettava niihin maidon ja sianlihan vientikustannusmaksuihin, joiden suorittamisvelvollisuus on kyseisen lain perusteella syntynyt ennen vuotta 1989.

4. Asian valmistelu

Esitys perustuu maidon kaksihintajärjestelmän neuvottelukunnan ehdotuksiin.

5. Esityksen organisatoriset ja taloudelliset vaikutukset

Maidon kaksihintajärjestelmän toteuttamista varten on maatalouspiireihin perustettu 5 pysyvää virkaa. Nyt käsiteltävänä oleva esitys ei aiheuta tähän lisäystä.

Maidon kaksihintajärjestelmän tavoitteena on ollut maidontuotannon kasvun pysäyttäminen sekä tuotannon ja kulutuksen tasapainot-

taminen. Järjestelmällä pyritään siten vähentämään maitotaloustuotteiden viennistä aiheutuvia kustannuksia.

Esityksessä ehdotetaan, että osa lakkautetuista tuotantokiintiöistä palautettaisiin kiintiöiden korotuksina tai uusina kiintiöinä tuotantoon. Käytännössä tämä merkitsisi sitä, että maidontuotannon aleneminen tulisi jatkossa hidastumaan. Toisaalta ehdotettu järjestelmä antaisi mahdollisuudet tilarakenteen parantamiseen.

Maidon kiintiömaksun tuotoksi arvioidaan vuonna 1989 noin 20 miljoonaa markkaa sekä vuonna 1990 noin 18 miljoonaa markkaa. Meijerikohtaisen kiintiömaksun tuotoksi arvioidaan vuonna 1989 noin 6 miljoonaa markkaa.

Koska esitys liittyy vuoden 1989 tulo- ja menoarvioesitykseen, se tulisi käsitellä tulo- ja menoarvioesityksen yhteydessä.

6. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivästä tammikuuta 1989 lukien.

7. Sääätämisyjärjestys

Koska maidon kaksihintajärjestelmää koskevat lait olisivat ehdotuksen mukaan voimassa vuoden 1990 loppuun saakka, olisi kyseiset lakiehdotukset käsiteltävä siinä järjestyksessä, jota on valtiopäiväjärjestyksen 68 §:n mukaan noudatettava säädettäessä kannettavaksi veroa useammalta kuin yhdeltä vuodelta.

Meijerikohtaista kiintiömaksua koskeva lakiehdotus olisi käsiteltävä valtiopäiväjärjestyksen 68 §:n mukaisessa enintään yhdeltä vuodelta kannettavaa veroa koskevassa sääätämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**maidon väliaikaisesta kiintiömaksusta annetun lain 27 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maidon väliaikaisesta kiintiömaksusta 27 päivänä heinäkuuta 1984 annetun lain 27 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 31 päivänä joulukuuta 1987 annetussa laissa (1322/87), näin kuuluvaksi:

27 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1985 ja se koskee tammikuun 1 päivän 1985 ja joulukuun 31 päivän 1990 väliseltä ajalta suoritettavia kiintiömaksuja. Asetuksella voidaan säätää tämän lain säännösten estämättä maksuvelvollisen eduksi poikkeuksia kiintiö-

maksun suorittamisvelvollisuuden ajankohdasta tämän lain voimaantulon jälkeisen ensimmäisen maksukauden osalta.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1989.

2.

Laki**maidon väliaikaisista tuotantokiintiöistä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan maidon väliaikaisista tuotantokiintiöistä 27 päivänä heinäkuuta 1984 annetun lain (570/84) 15 §:n 2 momentti, *muutetaan* lain 14 §, 20 §:n 1 momentti, 25 §:n 1 momentti, 26 §:n 2 momentti ja 34 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 14 § muutettuna 22 päivänä elokuuta 1986 annetulla lailla (623/86) ja 31 päivänä joulukuuta 1987 annetulla lailla (1323/87) sekä 25 §:n 1 momentti ja 34 §:n 1 momentti viimeksi mainitussa laissa, sekä *lisätään* lakiin uusi 14 a § seuraavasti:

14 §

Uusia tuotantokiintiöitä voidaan muissa kuin 12 ja 13 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa vahvistaa ja vahvistettuja tuotantokiintiöitä korottaa kunkin maatalouspiirin alueella

1) vuonna 1989 yhteensä 50 prosenttia siitä asianomaisen maatalouspiirin alueella vuonna 1986 tuotetusta maitomäärästä, jota vastaavat tuotantokiintiöt on lakkautettu vuonna 1988; ja

2) vuonna 1990 yhteensä 65 prosenttia siitä asianomaisen maatalouspiirin alueella vuonna 1987 tuotetusta maitomäärästä, jota vastaavat tuotantokiintiöt on lakkautettu vuonna 1989.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa on säädetty, voidaan tuotantokiintiöitä vahvistaa ja vahvistettuja kiintiöitä korottaa maatilalain (188/77) mukaisella rakentamisavustusalueella, Kajaanin ja Joensuun maatalouspiirien rakentamisavustusalueeseen kuulumattomissa kunnis-

sa sekä Ahvenanmaan maakunnassa 50 ja 65 prosentin sijasta 100 prosenttia sanotussa momentissa tarkoitetuista maitomääristä.

Edellä 1 momentin 1 ja 2 kohdissa tarkoitettuja maitomääriä yhteenlaskettaessa huomioon ei oteta vuonna 1988 tehtävistä maidontuotannon vähentämissopimuksista annetun valtioneuvoston päätöksen (26/88) mukaisen maidontuotannon vähentämissopimuksen tehneitä maidontuottajia. Huomioon ei myöskään oteta 13 §:n mukaisen tuotantokiintiön siirron tai vahvistamisen yhteydessä lakkautettuja tuotantokiintiöitä.

14 a §

Tuotantokiintiöitä voidaan vahvistaa ja korottaa 14 §:n nojalla, kun sitä on maidontuottajan tilan kehittämisen kannalta pidettävä tarpeellisena ottaen erityisesti huomioon tilalla harjoitetun tuotannon suunnat sekä tilakokonaisuus ja tuottajan olosuhteet muutoin. Ensi-

sijaisesti kiintiöitä on tällöin vahvistettava ja korotettava nuorille maidontuottajille ja sellaisille maidontuottajille, joiden kohdalla tilan tuotantorakennuksen uusiminen on välttämätöntä tai kysymyksessä on sukupolvenvaihdos tai muu siihen verrattava luovutus.

Tässä pykälässä tarkoitettuja tuotantokiintiöitä vahvistettaessa ja korotettaessa on lisäksi noudatettava, mitä 15—18 §:ssä on säädetty. Tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitetuista kiintiön vahvistamisen ja korottamisen perusteista antaa tarvittaessa maatilahallitus.

20 §

Sen estämättä, mitä 15—19 §:ssä on säädetty, voi valtioneuvosto päättää, että aikaisemmin vahvistettuja tuotantokiintiöitä korotetaan päätöstä seuraavan tuotantokiintiöiden voimassaolajakson alusta lukien, kuitenkin enintään tarkkailukarjosten keskituotoksen nousua vastaavasti. Valtioneuvoston on tällöin otettava huomioon maidontuotannon kehitys ja valitseva markkinatilanne.

25 §

Maatalouspiirin ja maatilahallituksen tämän lain nojalla tekemään päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siinä järjestyksessä kuin muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) on säädetty. Maatalouspiirin 14 §:n ja 19 §:n 2 momentin nojalla antamista päätöksistä tehtyjen valitusten johdosta annet-

tuihin maatilahallituksen päätöksiin ei kuitenkaan saa hakea muutosta valittamalla.

26 §

Neuvottelukuntaan kuuluu puheenjohtaja ja viisi muuta jäsentä, joiden tulee edustaa maa- ja metsätalousministeriötä, valtiovarainministeriötä, maatilahallitusta, maataloustuottajain keskusjärjestöjä ja meijerijärjestöjä.

34 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1985 ja sen mukaisia kiintiöitä sovelletaan 31 päivään joulukuuta 1990 saakka. Tällä lailla kumotaan kotieläintuotannon ohjaamisesta eräissä tapauksissa annettuun lakiin (1080/81) sisältyvät lypsykarjataloutta koskevat säännökset. Lypsykarjatalouden harjoittamista tai laajentamista koskevat lupahakemukset, jotka ovat vireillä tämän lain voimaan tullessa, on käsiteltävä kuitenkin loppuun mainitun lain säännösten mukaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1989. Vuoden 1988 maidontuotantoon sovellettuja tuotantokiintiöitä sovelletaan ilman eri toimenpiteitä myös vuosina 1989 ja 1990.

3.

Laki

meijerikohtaisesta kiintiömaksusta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleisiä säännöksiä

1 §

Valtiolle on vuodelta 1989 suoritettava maataloustulolaisissa (629/82) tarkoitettuna markkinomismaksuna meijerikohtaista kiintiömaksua, jäljempänä kiintiömaksu, sen mukaan kuin tässä laissa säädetään. Kiintiömaksut katsotaan osaksi maataloustulolain (629/82) 15 §:ssä tarkoitettua maatalouden osuutta maataloustuotteiden vientikustannuksista.

2 §

Tässä laissa tarkoitettuja kiintiömaksuja ei oteta maatalouden kustannuksina huomioon maataloustulon kehittämistä koskevissa neuvotteluissa.

3 §

Kun eduskunnalle on annettu esitys meijerikohtaisen kiintiömaksun muuttamisesta tai väliaikaisesta poistamisesta, valtioneuvostolla on oikeus määrätä, että maidosta kannetaan esityksen mukainen kiintiömaksu tai että sitä ei väliaikaisesti kanneta.

Jos 1 momentin mukaisesti kannettu kiintiömaksu on korkeampi kuin sittemmin vahvistetaan, erotus on hakemuksetta palautettava kiintiömaksun suorittaneelle.

2 luku

Kiintiömaksun suorittamisvelvollisuus

4 §

Velvollinen suorittamaan kiintiömaksua on jokainen, joka harjoittaa Suomessa meijeriliikettä.

5 §

Kiintiömaksua suoritetaan sen maitomäärän perusteella, jolla meijerin kalenterivuoden aikana vastaanottama maitomäärä ylittää vuonna 1987 tuottajilta vastaanotetun maitomäärän eli perustuotantomäärän.

Kiintiömaksua määrittäessä maidoksi katsotaan myös kerma. Kerma muunnetaan maidoksi kertomalla kermaan sisältyvien rasvakilojen tai rasvalitrojen määrä luvulla 23.

6 §

Jos meijerin maidontuottajien lukumäärä on vuoden 1987 aikana tai sen jälkeen muuttunut meijerien sulautumisen johdosta tai sen vuoksi, että meijerin maidontuottajiksi on siirtynyt aikaisemmin toiseen meijeriin maitoa toimittaneita maidontuottajia, maatilahallituksen on hakemuksesta vahvistettava meijerin perustuotantomäärä uudelleen siten, että perustuotantomäärään lisätään se maitomäärä, jonka edellä tarkoitettulla tavalla meijerin maidontuottajiksi siirtyneet ovat vuonna 1987 toimittaneet toiseen meijeriin. Maatilahallituksen on vastaavasti vähennettävä sen meijerin perustuotantomäärää, josta maidontuottaja on siirtynyt.

Jos maatilan omistus- tai hallintaoikeus on siirtynyt maidontuottajalle vuoden 1987 jälkeen, otetaan perustuotantomäärää 1 momentissa tarkoitettulla tavalla vahvistettaessa huomioon maatilan entisen omistajan tai haltijan vuonna 1987 tuottama maitomäärä.

7 §

Kiintiömaksun suuruus meijerin perustuotantomäärän ylittävästä maitomäärästä on 50 penniä litralta.

3 luku

Kiintiömaksun määrääminen

8 §

Maatilahallitus huolehtii kiintiömaksun määräämisestä, maksuunpanosta ja kannosta.

9 §

Kiintiömaksun suorittamiseen velvollisen on oma-aloitteisesti maksettava kiintiömaksu yhtenä eränä maatilahallituksen postisiirtotilille viimeistään asianomaista kalenterivuotta seuraavan helmikuun 25 päivänä.

10 §

Kiintiömaksun suorittamiseen velvollisen on kehotuksesta annettava vahvistetulla lomakkeella viimeistään asianomaista kalenterivuotta seuraavan helmikuun 25 päivänä maatilahallitukselle ilmoitus edellisen kalenterivuoden aikana vastaanottamansa maidon määrästä.

11 §

Jollei kiintiömaksun suorittamiseen velvollinen ole suorittanut maksua edellä 9 §:ssä tarkoitettulla tavalla tai jos kiintiömaksua on suoritettu liian vähän, maatilahallituksen on määrittävä kiintiömaksu tai suorittamatta oleva osa siitä maksettavaksi. Lisäksi kiintiömaksun suorittamiseen velvollisen on maksettava laininlyödylle määrälle maksunlisäystä yksi marka kultakin täydeltä sadalta markalta jokaiselta alkavalta kalenterikuukaudelta sen kuukauden alusta, jona kiintiömaksu olisi tullut suorittaa, 16 §:ssä tarkoitettun maksulipun eräpäivää edeltävän kuukauden loppuun, tai mikäli kiintiömaksu on jo suoritettu, suorituspäivää edeltävän kuukauden loppuun.

Kiintiömaksua ei saa määrätä maksettavaksi sen jälkeen kun kolme vuotta on kulunut siitä, kun se olisi tullut suorittaa.

12 §

Jollei 10 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta ole kehotuksesta huolimatta annettu tai sitä ei voida korjattunakaan hyväksyä kiintiömaksun määräämisen perusteeksi, maatilahallituksen on varattuaan, mikäli mahdollista, maksun suorittamiseen velvolliselle tilaisuuden tulla kuulluksi, määrättävä kiintiömaksu arvion mukaan.

13 §

Maatilahallituksen on määrättävä kiintiömaksu korotettavaksi enintään 20 prosentilla, jos sen suorittamiseen velvollinen on ilman pätevää syytä laiminlyönyt 10 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen antamisen määräajassa tai antanut sen olennaisesti vaillinaisena. Jos hän kehotuksen todistettavasti saatuaan ilman hyväksyttävää estettä jättää ilmoituksen kokonaan tai osaksi antamatta, on kiintiömaksua korotettava vielä enintään 20 prosentilla. Jos maksun suorittamiseen velvollinen on tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta antanut olennaisesti väärän ilmoituksen, on maksu määrättävä korotettavaksi enintään kaksinkertaiseksi.

14 §

Kiintiömaksu suoritetaan ja määrätään täysin markoin jättämällä ylimenevät pennit lukuun ottamatta. Jos maksuunpantava kiintiömaksu tai maksunlisäys on pienempi kuin 10 markkaa, sitä ei peritä.

15 §

Jos jollekin olosuhteille tai toimenpiteelle on annettu sellainen oikeudellinen muoto, joka ei vastaa asian varsinaista luonnetta tai tarkoitusta, on kiintiömaksua määrättäessä meneteltävä niin kuin asiassa olisi käytetty oikeata muotoa. Milloin johonkin toimenpiteeseen on ryhdytty ilmeisesti siinä tarkoituksessa, että maksun suorittamisesta vapauduttaisiin, maatilahallituksella on oikeus määrätä kiintiömaksu arvion mukaan.

16 §

Kiintiömaksun määräämistä koskevan päätöksen perusteella on maksun suorittamiseen velvolliselle tarvittaessa annettava maksulippu.

Päätös ja maksulippu on toimitettava asianomaiselle tiedoksi siinä järjestyksessä kuin tiedoksiannosta hallintoasioissa annetussa laissa (232/66) on erityistiedoksiannosta säädetty. Päätös ja maksulippu voidaan kuitenkin toimittaa postin välityksellä myös kirjatussa kirjeessä.

17 §

Maatilahallituksen maksuunpanemaan kiintiömaksuun sovelletaan, mitä veronmaksun laiminlyömisestä aiheutuvista seuraamuksista on säädetty.

Suorittamatta jääneen kiintiömaksun perimisessä on soveltuvin osin noudatettava, mitä

verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetussa laissa (367/61) ja sen nojalla on säädetty.

18 §

Maatilahallituksen tämän lain nojalla tekemään päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siinä järjestyksessä kuin muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) on säädetty.

Valituskirja voidaan toimittaa maatilahallitukselle, jonka on lähetettävä valituskirja sekä asiassa kertyneet asiakirjat valitusviranomaiselle.

19 §

Kiintiömaksu on suoritettava valituksesta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää. Jos kiintiömaksu on poistettu tai sitä on alennettu, maatilahallituksen on palautettava liikaa suoritettu määrä hakemuksetta asianomaiselle.

20 §

Kiintiömaksun suorittamiseen velvollisen on maatilahallituksen tai maa- ja metsätalousministeriön kehotuksesta esitettävä sanotun viranomaisen tai tämän määräämän asiantuntevan ja esteettömän pidettävän henkilön tarkastettavaksi laitoksensa, kirjanpito- tai muistiinpanokirjansa sekä niihin kuuluvat tositteet, sopimukset, kirjeenvaihto- ynnä muut asiakirjat. Kiintiömaksun suorittamiseen velvollisen on annettava tarkastusta suorittavalle henkilölle tiedot, jotka saattavat olla ohjeena kiintiömaksun määrää selvitettäessä sekä muutoinkin avustettava tarkastuksessa.

21 §

Jokaisen on maatilahallituksen kehotuksesta annettava toiselle määrättävää meijerikohtaista kiintiömaksua tai siitä johtunutta valitusasiaa varten sellaisia toisia koskevia tietoja, jotka selviävät hänen hallussaan olevista asiakirjoista tai muutoin ovat hänen tiedossaan, mikäli ne eivät koske sellaista asiaa, josta hänellä lain mukaan on oikeus kieltäytyä todistamasta muulla perusteella kuin sillä, että liike- tai ammattisalaisuus tulisi ilmaistuksi.

22 §

Edellä 20 ja 21 §:n nojalla annetut tai esitetyt tiedot ja asiakirjat on pidettävä salassa.

Näiden tietojen antamisesta muiden viranomaisten käytettäväksi on soveltuvin osin voimassa, mitä verotuslaissa (482/58) on säädetty.

4 luku

Erinäisiä säännöksiä

23 §

Ulosotonhaltija ja poliisi ovat velvollisia antamaan virka-apua tässä laissa tarkoitetuissa asioissa.

24 §

Joka hankkiakseen itselleen tai toiselle hyötyä on antamalla väärän tiedon tai muulla vilpillä pidättänyt tai yrittänyt pidättää valtiolta tässä laissa tarkoitettua maksua, on tuomittava sen mukaan kuin rikoslaisissa säädetään.

Joka muuten rikkoo tämän lain tai sen nojalla annettuja säännöksiä, on tuomittava, jollei rikkomus ole vähäinen, sakkoon.

25 §

Erityisen painavista syistä maatilahallitus voi hakemuksesta myöntää lykkäystä kiintiömaksun suorittamisesta, ei kuitenkaan pitemmäksi ajaksi kuin yhdeksi vuodeksi. Lykkäyksen edellytyksenä on, että maksun suorittamisesta annetaan hyväksyttävä vakuus. Maksulle, jonka suorittamisesta myönnetään lykkäystä, peritään lykkäysajalta vuotuista korkoa 10 prosenttia.

26 §

Tämän lain nojalla annetuista päätöksistä ei peritä leimaveroa.

27 §

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan tarvittaessa asetuksella.

28 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1989 ja se on voimassa sanotun vuoden loppuun.

4.

Laki

maidon ja sianlihan vientikustannusmaksusta annetun lain kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Täten kumotaan maidon ja sianlihan vientikustannusmaksusta 30 päivänä joulukuuta 1982 annettu laki (1101/82) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen. Lakia sovelletaan kuitenkin niihin vientikustannusmaksuihin, joiden

suorittamisvelvollisuus on lain perusteella syntynyt ennen vuoden 1989 alkua.

2 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1989.

Helsingissä 7 päivänä lokakuuta 1988

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Ministeri *Ole Norrback*

1.

Laki**maidon väliaikaisesta kiintiömaksusta annetun lain 27 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maidon väliaikaisesta kiintiömaksusta 27 päivänä heinäkuuta 1984 annetun lain 27 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 31 päivänä joulukuuta 1987 annetussa laissa (1322/87), näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

27 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1985 ja se koskee tammikuun 1 päivän 1985 ja joulukuun 31 päivän 1988 väliseltä ajalta suoritettavia kiintiömaksuja. Asetuksella voidaan säätää tämän lain säännösten estämättä verovelvollisen eduksi poikkeuksia kiintiömaksun suorittamisvelvollisuuden ajankohdasta tämän lain voimaantulon jälkeisen ensimmäisen maksukauden osalta.

Ehdotus

27 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1985 ja se koskee tammikuun 1 päivän 1985 ja joulukuun 31 päivän 1990 väliseltä ajalta suoritettavia kiintiömaksuja. Asetuksella voidaan säätää tämän lain säännösten estämättä *maksuvelvollisen* eduksi poikkeuksia kiintiömaksun suorittamisvelvollisuuden ajankohdasta tämän lain voimaantulon jälkeisen ensimmäisen maksukauden osalta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1989.

2.

Laki**maidon väliaikaisista tuotantokiintiöistä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan maidon väliaikaisista tuotantokiintiöistä 27 päivänä heinäkuuta 1984 annetun lain (570/84) 15 §:n 2 momentti,

muutetaan lain 14 §, 20 §:n 1 momentti, 25 §:n 1 momentti, 26 §:n 2 momentti ja 34 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 14 § muutettuna 22 päivänä elokuuta 1986 annetulla lailla (623/86) ja 31 päivänä joulukuuta 1987 annetulla lailla (1323/87) sekä 25 §:n 1 momentti ja 34 §:n 1 momentti viimeksi mainitussa laissa, sekä

lisätään lakiin uusi 14 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

14 §

Siitä, milloin ja minkälainen tuotantokiintiö voidaan vahvistaa maidontuottajalle, joka tämän lain voimaantulon jälkeen muissa kuin 12 ja 13 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa ryhtyy toimittamaan maitoa meijeriin, ja siitä, milloin ja missä tapauksissa maidontuottajalle vahvis-

Ehdotus

14 §

Uusia tuotantokiintiöitä voidaan muissa kuin 12 ja 13 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa vahvistaa ja vahvistettuja tuotantokiintiöitä korottaa kunkin maatalouspiirin alueella

1) vuonna 1989 yhteensä 50 prosenttia siitä asianomaisen maatalouspiirin alueella vuonna

Voimassa oleva laki

tettua tuotantokiintiötä voidaan korottaa, päättää 15—18 §:ssä säädetty perusteet huomioon ottaen valtioneuvosto vuosittain helmi-kuun loppuun mennessä.

Valtioneuvoston tulee myös määrätä tuotantokiintiöiden yhteismäärä, jonka rajoissa 1 momentissa tarkoitettuja vahvistuksia ja korotuksia saadaan tehdä. Tällöin valtioneuvoston tulee ottaa huomioon maidontuotannon kehitys ja vallitseva markkinatilanne maatalouspiireittäin. Lapin läänissä ja Ahvenanmaan maakunnassa tulee 1 momentin nojalla myönnettävien tuotantokiintiöiden vastata vähintään edellisen kalenterivuoden aikana lakkautettujen tuotantokiintiöiden perusteella tuotettua maitomäärää.

Ehdotus

1986 tuotetusta maitomäärästä, jota vastaavat tuotantokiintiöt on lakkautettu vuonna 1988; ja

2) vuonna 1990 yhteensä 65 prosenttia siitä asianomaisen maatalouspiirin alueella vuonna 1987 tuotetusta maitomäärästä, jota vastaavat tuotantokiintiöt on lakkautettu vuonna 1989.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa on säädetty, voidaan tuotantokiintiötä vahvistaa ja vahvistettuja kiintiötä korottaa maatilain (188/77) mukaisella rakentamisavustusalueella, Kajaanin ja Joensuun maatalouspiirien rakentamisavustusalueeseen kuulumattomissa kunnissa sekä Ahvenanmaan maakunnassa 50 ja 65 prosentin sijasta 100 prosenttia sanotussa momentissa tarkoitetuista maitomääristä.

Edellä 1 momentin 1 ja 2 kohdissa tarkoitettuja maitomääriä yhteenlaskettaessa huomioon ei oteta vuonna 1988 tehtävistä maidontuotannon vähentämissopimuksista annetun valtioneuvoston päätöksen (26/88) mukaisen maidontuotannon vähentämissopimuksen tehneitä maidontuottajia. Huomioon ei myöskään oteta 13 §:n mukaisen tuotantokiintiön siirron tai vahvistamisen yhteydessä lakkautettuja tuotantokiintiötä.

14 a §

Tuotantokiintiötä voidaan vahvistaa ja korottaa 14 §:n nojalla, kun sitä on maidontuottajan tilan kehittämisen kannalta pidettävä tarpeellisena ottaen erityisesti huomioon tilalla harjoitetun tuotannon suunnat sekä tilakokousnaisuus ja tuottajan olosuhteet muutoin. Ensimmäisistä kiintiöistä on tällöin vahvistettava ja korotettava nuorille maidontuottajille ja sellaisille maidontuottajille, joiden kohdalla tilan tuotantorakennuksen uusiminen on välttämätöntä tai kysymyksessä on sukupolvenvaihdos tai muu siihen verrattava luovutus.

Tässä pykälässä tarkoitettuja tuotantokiintiöitä vahvistettaessa ja korotettaessa on lisäksi noudatettava, mitä 15—18 §:ssä on säädetty. Tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitetuista kiintiön vahvistamisen ja korottamisen perusteista antaa tarvittaessa maatilahallitus.

15 §

Valtioneuvosto voi 14 §:ssä tarkoitettussa päätöksessä määrätä tuotantokiintiöiden vahvistamisessa ja korottamisessa asetettavaksi etusijalle nuoret maidontuottajat.

(2 mom. kumotaan)

Voimassa oleva laki

20 §

Sen estämättä, mitä 15—19 §:ssä on säädetty, voi valtioneuvosto päättää, että aikaisemmin vahvistettuja tuotantokiintiöitä korotetaan päätöstä seuraavan tuotantokiintiöiden voimassaolajakson alusta lukien, kuitenkin enintään tarkkailukarjojen keskituotoksen nousua vastaavasti. Tällöin on otettava huomioon, mitä edellä 14 §:n 2 momentissa on säädetty.

25 §

Maataloustoimiston ja maatilahallituksen tämän lain nojalla tekemään päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siinä järjestyksessä kuin muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) on säädetty. Maataloustoimiston 14 §:n 1 momentissa ja 20 §:n 1 momentissa tarkoitettujen valtioneuvoston päätösten nojalla antamista päätöksistä tai 19 §:n 2 momentissa tarkoitetuista päätöksistä tehtyjen valitusten johdosta annettuihin maatilahallituksen päätöksiin ei kuitenkaan saa hakea muutosta valittamalla.

26 §

Neuvottelukuntaan kuuluu puheenjohtaja ja neljä muuta jäsentä, joiden tulee edustaa maa- ja metsätalousministeriötä, maatilahallitusta, maataloustuottajain keskusjärjestöjä ja meijerijärjestöjä.

34 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1985 ja sen mukaisia kiintiöitä sovelletaan 31 päivään joulukuuta 1988 saakka. Tällä lailla kumotaan kotieläintuotannon ohjaamisesta eräissä tapauksissa annettuun lakiin (1080/81) sisältyvät lypsykarjataloutta koskevat säännökset. Lypsykarjatalouden harjoittamista tai laajentamista koskevat lupahakemukset, jotka ovat vireillä tämän lain voimaan tullessa, on käsiteltävä kuitenkin loppuun mainitun lain säännösten mukaan.

Ehdotus

20 §

Sen estämättä, mitä 15—19 §:ssä on säädetty, voi valtioneuvosto päättää, että aikaisemmin vahvistettuja tuotantokiintiöitä korotetaan päätöstä seuraavan tuotantokiintiöiden voimassaolajakson alusta lukien, kuitenkin enintään tarkkailukarjojen keskituotoksen nousua vastaavasti. *Valtioneuvoston on tällöin otettava huomioon maidontuotannon kehitys ja valitseva markkinatilanne.*

25 §

Maatalouspiirin ja maatilahallituksen tämän lain nojalla tekemään päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siinä järjestyksessä kuin muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) on säädetty. Maatalouspiirin 14 §:n ja 19 §:n 2 momentin nojalla antamista päätöksistä tehtyjen valitusten johdosta annettuihin maatilahallituksen päätöksiin ei kuitenkaan saa hakea muutosta valittamalla.

26 §

Neuvottelukuntaan kuuluu puheenjohtaja ja viisi muuta jäsentä, joiden tulee edustaa maa- ja metsätalousministeriötä, *valtiovarainministeriötä*, maatilahallitusta, maataloustuottajain keskusjärjestöjä ja meijerijärjestöjä.

34 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1985 ja sen mukaisia kiintiöitä sovelletaan 31 päivään joulukuuta 1990 saakka. Tällä lailla kumotaan kotieläintuotannon ohjaamisesta eräissä tapauksissa annettuun lakiin (1080/81) sisältyvät lypsykarjataloutta koskevat säännökset. Lypsykarjatalouden harjoittamista tai laajentamista koskevat lupahakemukset, jotka ovat vireillä tämän lain voimaan tullessa, on käsiteltävä kuitenkin loppuun mainitun lain säännösten mukaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1989. Vuoden 1988 maidontuotantoon sovellettuja tuotantokiintiöitä sovelletaan ilman eri toimenpiteitä myös vuosina 1989 ja 1990.